

๕๘ ๑๓

คู่มือการปฏิบัติงาน
การประชุมสภาพัองถิน
(งานบริหารทั่วไป)

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบ่อ
ตำบลหนองบ่อ อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี
โทรศัพท์/โทรสาร ๐๔๔ - ๙๐๕๒๖๐

คู่มือปฏิบัติงาน

การประชุมสภากองที่นิ่น

การประชุมสภากองที่นิ่นอาศัยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภากองที่นิ่น พ.ศ.๒๕๔๗ ตามข้อ ๕ วรรคหนึ่งได้บัญญัติให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รักษาการ มีอำนาจตีความ วินิจฉัย กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติ เพื่อดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภากองที่นิ่น

กรณีที่มีปัญหาต้องแย้งการปฏิบัติตามระเบียบ หรือระเบียบไม่ได้กำหนดไว้ก็ให้ประธานสภากองที่นิ่นเป็นผู้วินิจฉันและใช้บังคับไปพลงก่อน และให้ประธานสภากองที่นิ่นนำข้อโต้แย้งนี้เสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อวินิจฉันลั่งการ หรือใช้บังคับเฉพาะในการประชุมคราวนั้น และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานต่อปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสำหรับองค์กรบริหารส่วนตำบลให้เสนอต่อนายอำเภอ ทราบเพื่อวินิจฉันลั่งการหรือใช้บังคับเฉพาะในการประชุมคราวนั้น และให้รายงานต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อเสนอปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณา (ตามข้อ ๕ วรรคสอง)

๕.๑ การประชุมสภากองครั้งแรก

ตามระเบียบ ข้อ ๖ ให้นายอำเภอ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดให้สมาชิกสภามีการประชุมสภากองครั้งแรก ภายใน ๑๕ วันนับแต่ประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกครบทุกตำแหน่งแล้ว สิ่งที่ต้องทำในการประชุมสภากองครั้งแรก คือ

๑. ปฏิญาณตนในที่ประชุม
๒. เลือกประธานสภากองที่นิ่น
๓. เลือกรองประธานสภากองที่นิ่น
๔. เลือกเลขานุการสภากองที่นิ่น
๕. กำหนดสมัยประชุมสามัญของปีนั้น และกำหนดสมัยประชุมสามัญสมัยแรกของปีต่อไป

๕.๑.๑ ผู้ดำเนินการ

ตามระเบียบ ข้อ ๗ ในการประชุมสภากองที่นิ่นครั้งแรก กำหนดให้มีผู้ดำเนินการชั่วคราวดังนี้

๑) ประธานสภากองที่นิ่นชั่วคราว

ให้สมาชิกสภากองที่นิ่นชั่วคราว แต่หากผู้มีคุณสมบัติตาม (๑) ไม่ยอมทำหน้าที่ให้ผู้มีอายุสูงสุดรองลงมาทำหน้าที่แทน และในกรณีที่มีสมาชิกสภากองที่นิ่นชั่วคราวเท่ากันมากกว่า ๑ คน ให้ใช้วิธีจับสลาก

๑.๑) หน้าที่ประธานสภាដ្ឋារ

- (๑) นำสมาชิกกล่าวคำปฏิญาณตน
- (๒) ดำเนินการเลือกประธานสภាដ្ឋារท้องถิ่น
- (๓) รายงานผลการเลือกตั้งประธานสภាដ្ឋារท้องถิ่นให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบ ภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่สภากลังมติ

๑.๒) การพัฒนาจากตำแหน่งประธานสภាដ្ឋារ

การพัฒนาจากตำแหน่งประธานสภាដ្ឋារนั้น กำหนดให้พัฒนาจากตำแหน่งในกรณีที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งแต่ตั้งประธานสภากเทศบาล

๒) เอก鞍กุลการสภាដ្ឋារท้องถิ่นชั่วคราว

ให้ปลดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเอก鞍กุลการสภាដ្ឋារท้องถิ่นในครั้งนั้น

๓.๑.๒) การเลือกประธานสภាដ្ឋារท้องถิ่น รองประธานสภាដ្ឋារท้องถิ่น และเลขานุการท้องถิ่น

๑) การเลือกประธานสภាដ្ឋារท้องถิ่น

การเลือกประธานสภាដ្ឋារท้องถิ่น ประกอบไปด้วยวิธีการ การเสนอชื่อ การลงคะแนน การตรวจนับคะแนน การรายงานผล โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

๑.๑) การเสนอชื่อ

ตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง กำหนดให้สมาชิกสภาราษฎรเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานสภាដ្ឋារเพียง ๑ ชื่อ

(๑) สมาชิกสภा ๑ คน สามารถเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานสภាដ្ឋារเพียง ๑ ชื่อ

(๒) ผู้ที่ถูกเสนอชื่อจะต้องมีสมาชิกสภากออกเสียงรับรองอย่างน้อย ๒ คน

(๓) หากมีการเสนอชื่อผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้เป็นประธานสภាដ្ឋារเพียง ๑ คน ให้ถือว่าผู้นั้นได้รับเลือก (ตามระเบียบข้อ ๑๑)

๑.๒) การลงคะแนน

ให้สมาชิกสภาราษฎรที่มีสิทธิ์ออกเสียงลงคะแนน จำนวน ๑ ชื่อ และให้สมาชิกสภายื่นบัตรที่เขียนชื่อหรือเมื่อนการลงคะแนนลับ ตาม ข้อ ๗/๔ วรรคสาม โดยประธานสภาราษฎรเป็นผู้เรียกสมาชิกสภาราษฎรตามลำดับอักษรนำช่องมาใส่ในบัตรที่จัดไว้ต่อหน้าประธานที่ประชุม

๑.๓) การตรวจนับคะแนน

ประธานชั่วคราวเชิญสมาชิกสภาราษฎรมาช่วยนับโดยที่ผู้ได้รับเลือกมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) เป็นผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุด

(๒) หากมีผู้ที่ได้รับคะแนนเท่ากัน ให้ลงคะแนนใหม่โดยวิธีเดิมอีกครั้ง (ตาม ๑.๒)

(๓) หากคณะกรรมการจัดการจับสลาก โดยวิธีการจับสลากนี้ให้เป็นไปตาม
ระเบียบ ข้อ ๘ วรรคสาม ดังนี้

- (๓.๑) ประธานชั่วคราวจัดให้ตอกลงกันว่าใครจะจับสลากก่อน
(๓.๒) ถ้าตอกลงกันไม่ได้ ให้ประธานชั่วคราวจับสลากว่าใครจะจับสลากก่อน
(๓.๓) บัตรสลาก ต้องมีชนิด สี ขนาด เหมือนกัน มีจำนวนเท่ากันที่มีคะแนน
สูงสุดเท่ากัน และเขียนว่า “ได้รับเลือกเป็นประธานสภากห้องถิน” ๑ บัตร นอกนั้นเป็น “ไม่ได้รับเลือก
เป็นประธานสภากห้องถิน”

๑.๔) การรายงานผล

ประธานสภากห้องถินได้รายงานผลต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ภายใน ๗ วัน นับแต่วันเลือก

๒) การเลือกรองประธานสภากห้องถิน

เมื่อมีการเลือกประธานสภากห้องถินดำเนินการเลือกรองประธานสภากห้องถินโดยใช้วิธีการ
และเลขานุการสภากห้องถิน ซึ่งการเลือกรองประธานสภากห้องถินจะต้องเลือกในครั้งเดียว
ครั้งแรก

จำนวนรองประธานสภากห้องถินได้ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเทศบาลให้มี
รองประธานสภากห้องถิน จำนวน ๑ คน

๒.๑) การเสนอชื่อ

วิธีการเลือกรองประธานสภากห้องถิน ให้ใช้วิธีเดียวกับการเลือกประธานสภากห้องถิน ตามระเบียบ
ข้อบังคับ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง แต่กรณีที่มีคะแนนเท่ากันเป็นครั้งที่ ๒ ให้ประธานเป็นผู้ซึ้งขาด

๒.๒) การรายงานผล

ประธานชั่วคราวมีหน้าที่รายงานผลต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ภายใน ๗ วัน นับแต่วันเลือก

๓) การเลือกเลขานุการสภากห้องถิน

วิธีการเลือกเลขานุการสภากห้องถิน ให้ประธานสภากห้องถินใช้วิธีเดียวกับการเลือกรองประธานสภากห้องถิน
ตามระเบียบบังคับ ข้อ ๑ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับ

การเลือกเลขานุการสภากห้องถิน ให้เลือกจากสมาชิกสภากห้องถิน หรือพนักงานหรือข้าราชการ
ล้วนท้องถิน และเมื่อได้เลือกเลขานุการสภากห้องถิน ให้เลือกเลขานุการสภากห้องถินจากตำแหน่ง

๔) กรณีตำแหน่งว่างลง

ตามระเบียบ ข้อ ๑๕ ได้กำหนดว่า เมื่อประธานสภากห้องถินหรือรองประธานสภากห้องถิน
พ้นจากตำแหน่งก่อนครบอายุสภากห้องถิน ให้สภากห้องถินดำเนินการเลือกประธานสภากห้องถิน^๑
ในตำแหน่งที่ว่าง ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

๕.๒ อำนาจหน้าที่

๕.๒.๑ ประธานสภាដ้วยตัวเอง

ตามระเบียบ ข้อ ๑๖ ประธานสภាដ้วยตัวเอง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินกิจการของสภាដ้วยตัวเองตามที่กฎหมายกำหนด
- (๒) เป็นประธานของที่ประชุมสภាដ้วยตัวเอง เว้นแต่ในขณะที่เข้ากล่าวอภิปรายสนับสนุนหรือคัดค้านญัตติ ในที่ประชุมสภាដ้วยตัวเอง
- (๓) บังคับบัญชาการงานในสภាដ้วยตัวเอง
- (๔) รักษาความสงบเรียบร้อยในสภាដ้วยตัวเอง
- (๕) เป็นผู้แทนสภាដ้วยตัวเองในกิจกรรมภายนอก
- (๖) อำนาจและหน้าที่อื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดไว้ หรือตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

๕.๒.๒ รองประธานสภាដ้วยตัวเอง

ตามระเบียบข้อ ๑๗ รองประธานสภាដ้วยตัวเอง มีอำนาจหน้าที่ในการช่วยประธานสภាដ้วยตัวเองตามอำนาจหน้าที่ของประธานสภាដ้วยตัวเองที่กำหนดไว้ หรือปฏิบัติหน้าที่ตามที่ประธานสภាដ้วยตัวเองมอบหมาย

๕.๒.๓ เลขานุการสภា

ตามระเบียบข้อ ๑๘ เลขานุการสภा มีหน้าที่ดังนี้

- (๑) แจ้งนัดประชุมสภាដ้วยตัวเองตามคำสั่งของประธานสภាដ้วยตัวเอง
- (๒) ซึ่งแจงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หนังสือสั่งการ หรือแนวทางปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อที่ประชุมสภាដ้วยตัวเอง
- (๓) ช่วยเหลือประธานสภាដ้วยตัวเองจัดทำระเบียบวาระการประชุมสภាដ้วยตัวเอง
- (๔) เชิญประธานสภាដ้วยตัวเองชั่วคราวปฏิบัติหน้าที่
- (๕) จัดทำรายงานการประชุมสภាដ้วยตัวเอง
- (๖) เก็บรักษาข้อมูลข่าวสาร หรือเอกสารของสภាដ้วยตัวเอง แต่จะเปิดเผยได้ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากประธานสภាដ้วยตัวเอง
- (๗) ช่วยเหลือประธานสภាដ้วยตัวเองในการควบคุมการนับคะแนนเสียง
- (๘) ช่วยเหลือประธานสภាដ้วยตัวเองในการรักษาความสงบเรียบร้อยในสภាដ้วยตัวเอง
- (๙) หน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้หรือกระทำการอื่นตามที่ประธานสภាដ้วยตัวเองมอบหมาย

ในการประชุมสภा ถ้าไม่มีเลขานุการสภา หรือมีแต่ไม่มีอยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้สภามาเลือกสมาชิกสภากันหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภาร่วมกับประธาน โดยใช้วิธีการเลือกตามระเบียบข้อ ๑๗

๕.๓ การประชุมสภาพัองค์นิ่น

การประชุมสภาพัองค์นิ่นมี ๔ ประเภท คือ ๑) การประชุมสภาพัองค์นิ่นแบบร่าง ๒) การประชุมสภาพัองค์นิ่นแบบร่างและแก้ไขเพิ่มเติม ๓) การเรียกประชุมกรณีไม่มีประธานสภาพัองค์นิ่นหรือประธานสภาพัองค์นิ่นไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ โดยจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไป

ในส่วนของการกำหนดจำนวนสมัยประชุมสภาพัองค์นิ่นประจำปี ให้สภาพัองค์นิ่นกำหนดจำนวนคราวการประชุมสภาพัองค์นิ่นประจำปีแต่ละสมัยในปีนั้นจะเริ่มเมื่อใด แต่ละสมัยในปีนั้นมีกำหนดคราววัน และให้กำหนดครัวเริ่มประชุมสภาพัองค์นิ่นประจำปีสมัยแรกของปีดังไปและมีกำหนดครัววัน

เมื่อสภาพัองค์นิ่นมีมติ แล้วให้ประธานสภาพัองค์นิ่นทำเป็นประกาศของสภาพัองค์นิ่นและปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรณีที่ไม่ได้กำหนดสมัยประชุมสภาพัองค์นิ่นประจำปีไว้ หรือไม่ได้กำหนดครัวเริ่มประชุมสภาพัองค์นิ่นประจำปีสมัยแรกในปีดังไป หรือมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงสมัยประชุมสภาพัองค์นิ่นประจำปี หรือวันเริ่มประชุมสภาพัองค์นิ่นประจำปีที่กำหนดไว้แล้ว ให้ประธานสภาพัองค์นิ่นนำปรึกษาในสมัยประชุมสภาพัองค์นิ่นประจำปีอื่น หรือในสมัยประชุมวิสามัญก็ได้

การประชุมสภาพัองค์นิ่น ประกอบไปด้วย ๓ ประเภท ดังนี้

๕.๓.๑ การประชุมสภาพัองค์นิ่น

ได้กล่าวรายละเอียดไปแล้วตามหัวข้อ ๕.๑

๕.๓.๒ การประชุมสภาพัองค์นิ่น

เทศบาล ตามมาตรา ๒๔ ได้กำหนดให้มีจำนวนสมัยประชุมได้ปีละ ๔ สมัย มาตรา ๒๔ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๕๖๒ (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน) ได้บัญญัติให้

(๑) สภาพัองค์นิ่นประจำปี ให้มีกำหนดไม่เกิน ๓๐ วัน

(๒) แต่กรณีจำเป็นสามารถขยายเวลาได้ โดยต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัด

๕.๓.๓ การประชุมวิสามัญ

เป็นการประชุมนอกสมัยการประชุมสภาพัองค์นิ่น โดยมีความจำเป็นของการประชุมเพื่อประโยชน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น

เทศบาล ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๕๖๒ (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน) ได้บัญญัติให้

(๑) ประธานสภาพัองค์นิ่น นายนายกเทศมนตรี หรือสมาชิกสภาพัองค์นิ่นจำนวนไม่ต่ำกว่าครึ่งหนึ่งสามารถยื่นคำร้องขอเปิดประชุมจากผู้ว่าราชการจังหวัด

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมวิสามัญ

(๓) สมัยประชุมมีกำหนดไม่เกิน ๑๕ วัน

(๔) หากต้องการขยายวันประชุมจะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน

๕.๓.๔ การเรียกประชุมกรณีไม่มีประธานสภารือประธานสภาไม่เรียกประชุม

เทศบาล ตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๕๙๑ (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับปัจจุบัน) ได้บัญญัติว่า กรณีไม่มีประธานสภารือประธานสภาไม่เรียกประชุม ตามกฎหมาย ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุม และเป็นผู้เปิดและปิดประชุม

๕.๔ การเรียกประชุมสภาท้องถิ่น

(๑) ให้ประธานสภาทำหนังสือแจ้งสมาชิกสภาท้องถิ่นทราบล่วงหน้า และปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อนกำหนดวันเปิดสมัยประชุม ไม่น้อยกว่า ๓ วัน ยกเว้นการประชุมเร่งด่วนจะแจ้งกำหนดให้ปิดประกาศได้น้อยกว่า ๓ วัน แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง ก่อนกำหนดเวลาเปิดสมัยประชุม

(๒) บอกนัดในที่ประชุม และให้ส่งหนังสือนัดประชุมไปยังผู้ไม่ได้มาประชุมให้ทราบ ล่วงหน้าด้วย

(๓) กรณีประชุมเร่งด่วน สามารถนัดประชุมล่วงหน้าน้อยกว่า ๓ วันได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมงก่อนกำหนดเวลาเปิดสมัยประชุม และต้องระบุเหตุอันรีบด่วนในหนังสือด้วย

๕.๔.๑ สิ่งที่ต้องปฏิบัติในการเรียกหรืออนัดประชุม

(๑) ส่งระเบียบวาระไปพร้อมกัน เว้นแต่ มีเหตุรีบด่วนให้แจ้งในขณะเปิดประชุม

(๒) ประชาสัมพันธ์กำหนดวัน เวลา และเรื่อง ให้ประชาชนทราบ

หมายเหตุ การจัดระลากการเป็นไปตามข้อ ๒๓/

๕.๔.๒ สิทธิของประชาชนในการเข้าฟังการประชุม

ตามระเบียบข้อ ๒๔ วรรคสอง กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิเข้าฟังการประชุมสภาท้องถิ่นได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สภាភั่นกำหนด (เป็นระเบียบของลักษณะท้องถิ่น)

๕.๔.๓ สิ่งที่ต้องดำเนินการในการเข้าฟังการประชุม

ตามระเบียบข้อ ๒๕ กำหนดให้

(๑) เมื่อถึงกำหนดเวลาอัด เลขานุการสภารือให้สัญญาณเรียกสมาชิกสภาเข้าห้องประชุม

(๒) ให้ประธานตรวจดูว่าสมาชิกสภาเข้าประชุมครบองค์ประชุมหรือไม่

(๓) การนับองค์ประชุม

(๑) หากสมาชิกสภาไม่ได้ลงชื่อ แต่เข้าร่วมประชุมให้ถือว่ามาประชุม

(๒) หากสมาชิกสภากลังชือไว้ แต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมไม่ให้นับ และถือว่าขาดประชุม

(๔) ถ้าไม่ครบองค์ประชุมและพ้นกำหนดเวลาอัด ๑ ชั่วโมง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้ประธานสภาร้องสั่งเลื่อนการประชุม

(๒) ให้ถือว่าสมาชิกสภาไม่อยู่ขาดประชุม

(๓) การแจ้งเลื่อนการประชุมให้ใช้วิธีเกี่ยวกับการนัดประชุม

๕.๔.๔ ประธานในที่ประชุมสภาก

- (๑) ปกติให้ประธานสภากและรองประธานสภากตามลำดับเป็นประธานที่ประชุม
- (๒) ในกรณีประธานสภากและรองประธานสภามาไม่อยู่หรือไม่ยอมปฏิบัติหน้าที่
 - (๑) ให้สมาชิกอายุสูงสุด หรือรองลงมาตามลำดับ
 - (๒) เป็นประธานชั่วคราวเพื่อเลือกสมาชิกกันเองเป็นประธานที่ประชุมคราวนี้
 - (๓) วิธีการเลือก ให้เสนอชื่อ แล้วลงคะแนนโดยวิธียกมือ
- (๓) เมื่อประธานสภาก / รองประธานสภาก / ขอมเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ ในระหว่างการเลือกให้รับการเลือก ถ้าเลือกได้แล้วให้ผู้ได้รับเลือกพ้นหน้าที่ และให้ประธานสภาก / รองประธานสภาก เป็นประธานที่ประชุมต่อไป

๕.๔.๕ การประชุมตามระเบียบวาระ

- (๑) ให้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ เว้นแต่ที่ประชุมสภากจะตกลงกันเป็นอย่างอื่นในการประชุมคราวนี้ และโดยทั่วไปการประชุมจะเรียงลำดับก่อนหลัง ดังนี้
 - (๑) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม
 - (๒) รับรองรายงานการประชุม
 - (๓) กระทู้ตาม
 - (๔) เรื่องที่คณะกรรมการที่สภากท้องถิ่นตั้งขึ้นพิจารณาแล้วเสร็จแล้ว
 - (๕) เรื่องของเสนอใหม่
 - (๖) เรื่องอื่น ๆ
- (๒) การสั่งปิดประชุม ประธานจะสั่งปิดประชุมก่อนหมดเวลาเบียบวาระไม่ได้ เว้นแต่กรณีเกิดเหตุผลทาง ตามระเบียบข้อ ๑๒๑ หาก
 - (๑) ถ้าประธานฝ่ายเดียว (สั่งปิดก่อน) ให้สมาชิกสภากจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งที่มีอยู่ในที่ประชุม เห็นว่าให้เปิดประชุมต่อไป ให้ประชุมต่อไปตามระเบียบวาระจนหมด และให้รองประธานสภากเป็นประธานที่ประชุม ถ้ารองประธานสภามาไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้สมาชิกเลือกกันเองเป็นประธานที่ประชุม (วิธีการตามระเบียบข้อ ๒๙)
 - (๒) วาระการประชุมที่ยังไม่ได้ประชุม ให้ประธานสภากจัดวาระนั้นเข้าในระเบียบวาระการประชุมในครั้งต่อไป

๕.๔.๖ การพักประชุม

ตามระเบียบข้อ ๓๐ จะพักการประชุมได้ดัง

- (๑) ประธานสภากเห็นเป็นการสมควร
- (๒) สั่งพักการประชุมโดยชั่วคราวก็ได้ (ควรกำหนดเวลาให้ชัดเจน)

๕.๕.๗ การประชุมโดยเปิดเผยแพร่ – ลับ

การประชุมปกติเป็นการประชุมโดยเปิดเผยแพร่ เว้นแต่

(๑) กฎหมายหรือระเบียบกำหนดให้ประชุมลับ เช่น ประชุมเพื่อพิจารณาความประพฤติของสมาชิกสภากา (แต่ผู้ที่ถูกอกภัยรายอื่นขอให้ประชุมเปิดเผยแพร่ได้)

(๒) ผู้บริหาร / สมาชิก ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของที่ประชุมร้องขอให้ประชุมลับ โดยทำเป็นหนังสือ / เสนอด้วยว่าจาในการประชุม (ระเบียบข้อ ๓๑ วรรคสอง) (ไม่ต้องขออนุญาต)

การประชุมลับ

ประธานสภากลั่นให้ผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องออกจากที่ประชุม จนพ้นระยะเวลาที่จะฟังการประชุมได้ตามระเบียบ ข้อ ๓๑ ระบุว่าการประชุมสภากาท้องถินเพื่อภารกิจภายนอกบังคับความประพฤติของสมาชิกสภากาท้องถิน เนื่องจากเห็นว่า มีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสีย หรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิน หรือกระทำการอันเสื่อมเสียโดยชั่วคราว หรือท้องถินที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ หรือเรื่องที่สมาชิกสภากาท้องถินถูกกล่าวหาว่ากระทำการผิดตามความในหมวด ๙ แห่งระเบียบนี้ให้ประชุมลับ เว้นแต่สมาชิกสภากาท้องถินผู้ถูกกล่าวหาจะขอให้ประชุมเปิดเผยแพร่

๕.๕.๘ รายงานการประชุม

(๑) ต้องให้คณะกรรมการตรวจรายงานได้ตรวจสอบ

(๒) ทำสำเนารายงานที่ได้ตรวจสอบแล้ว (อย่างน้อย ๒ ฉบับ) ให้สมาชิกตรวจดูก่อนเวลาประชุมไม่น้อยกว่า ๑ วัน เพื่อให้สภากาท้องถินรับรองรายงานการประชุมนั้น

(๓) การแก้ไขถ้อยคำในรายงานการประชุมให้กระทำการโดยมติของที่ประชุมสภากาท้องถินรายงานการประชุมสภากาท้องถินทุกครั้ง อย่างน้อยจะต้องมีรายชื่อสมาชิกสภากาท้องถินมาประชุมลากประชุม และขาดประชุม

(๔) ให้ประธานสภากลั่นเป็นหลักฐานว่าสภารับรองแล้ว

(๕) การเปิดเผยแพร่รายงานการประชุมลับ เป็นไปตามมติของสภากา โดยให้เลขานุการสภากาท้องถินปิดประกาศรายงานการประชุมที่สภากาท้องถินมีมติรับรองแล้วในที่เปิดเผยแพร่ ณ สำนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิน เพื่อให้ประชาชนทั่วไปทราบ

(๖) ข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิน ผู้บริหารท้องถินหรือสมาชิกสภากาท้องถินไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของสมาชิกสภากาท้องถิน ห้าหมดเท่าที่มีอยู่อาจเสนอญัตติด้วยว่าอาจจะมีให้โฆษณา ถ้าที่ประชุมสภากาท้องถินมีมติเห็นชอบก็ให้เป็นไปตามที่ร้องขอ

(๗) รายงานการประชุมสภากาท้องถินที่คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมยังไม่ได้ตรวจสอบ หรือสภากลั่นไม่ได้รับรอง หรือที่สภากาท้องถินได้รับรองแล้วแต่ประธานสภากาท้องถินยังไม่ได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน เพราะเหตุครอบอยุธของสภากาท้องถินหรือมีการยุบสภากาท้องถิน ให้เลขานุการสภากาท้องถินบันทึกเหตุการณ์นั้นไว้และเป็นผู้รับรองรายงานการประชุมนั้น

๙) การเปิดเผยรายงานการประชุมลับ ให้เป็นไปตามมติของสภากองถิน

๕.๖ การเสนอญัตติ

ญัตติมี ๒ ประเภท คือ ๑) ญัตติเกี่ยวกับกิจการสภากองถิน และ ๒) ญัตติร่างข้อบัญญัติ การเสนอญัตติมีระเบียบ ดังนี้

(๑) การเสนอญัตติต้องเสนอลงหนังสือยื่นต่อประธานสภากองถิน และมีสมาชิกสภากองถินรับรองอย่างน้อย ๒ คน เว้นแต่มีสมาชิกน้อยกว่า ๘ คน ให้สมาชิกรับรอง ๑ คน

(๒) กรณีสมาชิกเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ต้องให้ผู้บริหารรับรองด้วย (ร่างข้อบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน ตามระเบียบ ข้อ ๔๔)

(๓) การเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติได้ ต้าผู้บริหารท้องถินเป็นผู้เสนอ หรือรายภูมิเมืองที่ เลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถินเป็นผู้เสนอตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าซื้อเสนอข้อบัญญัติ ท้องถินไม่ต้องมีผู้รับรอง

(๔) ญัตติที่อาจเสนอตัวยາาฯ แต่ต้องมีสมาชิกสภากองถินรับรอง ดังนี้

(๑) ขอให้รับรองรายงานการประชุม

(๒) ขอให้รับรองรายงานอื่นๆ ของคณะกรรมการ

(๓) ขอให้ปรึกษาเป็นการด่วน หรือญัตติขอให้พิจารณาร่างข้อบัญญัติสามวาระ รวดเดียว ตามระเบียบข้อ ๔๔

(๔) ญัตติที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบข้อ ๔๐ วรรคหนึ่ง

(๕) ญัตติที่ประธานสภากองถินเห็นควรอนุญาตการบรรจุญัตติที่เสนอตัวยາาฯ ตาม วรรคห้า ให้ประธานสภากองถินบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมคราวนั้น

(๖) วิธีการเสนอญัตติ

(๑) ยกมือขึ้นพันศรีษะเมื่อประธานอนุญาตจึงกล่าวได้ ณ ที่ของตน หรือที่จัดไว้

(๒) การรับรอง : วิธียกมือขึ้นพันศรีษะ

(๗) การบรรจุญัตติ

(๑) ประธานสภากองถินบรรจุญัตติที่เสนอมาเข้าระเบียบวาระภายในเวลาอันสมควร ในสมัยประชุมนั้น

(๒) ญัตติที่เสนอตัวยາาฯ ประธานสภากองถินบรรจุเข้าระเบียบวาระในการประชุม คราวนั้น

(๓) กรณีที่มีเหตุจำเป็นให้ไม่สามารถบรรจุญัตติเข้าระเบียบวาระการประชุมสภากองถิน ให้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมในสมัยประชุมถัดไป และให้แจ้งเหตุจำเป็นนั้นต่อสภากองถิน ในสมัยประชุมนั้น

๓) ห้ามีการเสนอญัตติอื่น ในขณะที่สภากำลังประชุมเพื่อปรึกษาญัตติโดยยุ่งกวน

- (๑) ขอແປຣັງຕິດຕໍ່ຮ່າງຂ້ອບຄູ່ມືນທີ່ໄມ້ໃຊ້ຮ່າງຂ້ອບຄູ່ມືນຕິບປະມາດນ
- (໢) ขอໃຫ້ສ່ວນປົງການໄປຢັງຄະນະການການສພາທ້ອງຄືນ ຕາມໜ້າວດ ๙ ແກ່ງຮະເບີຍບໍ່
- (๓) ขอໃຫ້ລັງມຕີ
- (໔) ขอໃຫ້ແຍກປະເທົນພິຈາຮານ ອີ່ວີ່ແຍກປະເທົນລັງມຕີ
- (໕) ขอໃຫ້ປົດອກປົກປ່າຍ
- (໖) ขอໃຫ້ເປົດອກປົກປ່າຍຕ່ອງໄປ
- (໗) ขอໃຫ້ເລືອນການປະກາ
- (໨) ขอໃຫ້ປະກາສພາທ້ອງຄືນພິຈາຮານໃຊ້ອໍານາຈຕາມຂໍອ ๑๙ ຂໍອ ๑๒๐ ອີ່ວີ່
ຂໍອ ๑๒๑ ຕາມຮະເບີຍບໍ່
- (໩) ขอໃຫ້ບຸດຄຸລິດມາແດລັງຂໍອເທົ່າຈົງທີ່ໄດ້ແປຣັງຕິດຕໍ່ຮ່າງຂ້ອບຄູ່ມືນທີ່ກວ່າມມາຍໃຫ້ອໍານາຈໄກ້
- (໪) ขอໃຫ້ຍົກເວື່ອງອື່ນໜຶ່ນປະກາ ຄໍາທີ່ປະໜຸມມືນຕີ ອີ່ວີ່ເຫັນຫຼອບໃນຍັງຕິໃຫ້ຍົກເວື່ອງອື່ນ
ໜຶ່ນປະກາ ຍັງຕິເຕີມເປັນອັນຕກໄປ ເວັນແຕ່ຍັງຕິນັ້ນເປັນຍັງຕິເກື່ອງດ້ວຍກັບຂ້ອບຄູ່ມືນ

๔.๓/ ຮ່າງຂ້ອບຄູ່ມືນ

ຮ່າງຂ້ອບຄູ່ມືນຕີຕ້ອງແປ່ງເປັນຂໍອແລະມີບັນທຶກ ປະກອບດ້ວຍ

- (๑) ພລກກາຮອງຮ່າງຂ້ອບຄູ່ມືນ
- (໢) ເຫດຜລທີ່ເສນອຮ່າງຂ້ອບຄູ່ມືນ

๔.๓.๑ ການເສນອຮ່າງຂ້ອບຄູ່ມືນ

ເມື່ອປະກາສພາທ້ອງຄືນໄດ້ຮັບຍັງຕິຮ່າງຂ້ອບຄູ່ມືນທີ່ເສນອມາ ແລະຕຽບເຫັນຖຸກຕ້ອງ¹
ຕາມຮະເບີຍການປະໜຸມນີ້ແລ້ວ ຕ້ອງສ່ວນສຳເນົາໃຫ້ກັບສມາຊີກສພາທ້ອງຄືນລ່ວງໜ້າໄມ່ນ້ອຍກວ່າ ๓ ວັນ
ກ່ອນການປະໜຸມ ຍາກເວັນການປະໜຸມຮົບດ່ວນ ຕ້ອງແຈ້ງລ່ວງໜ້າໄມ່ນ້ອຍກວ່າ ๒๔ ຊົ່ວໂມງ ກ່ອນເວລາປະໜຸມ

ສໍາຫຼວບອອກປະກາຮອງສ່ວນທ້ອງຄືນສິ່ງໄດ້ອອກຂ້ອບຄູ່ມືນທ້ອງຄືນໜ້າຄຣາວ ຕ້ອງນຳເສນອ
ຂ້ອບຄູ່ມືນທ້ອງຄືນໜ້າຄຣາວນັ້ນເຂົາຮະເບີຍກວາຮ່າກ່ອນຮ່າງຂ້ອບຄູ່ມືນອື່ນ

๔.๓.๒ ການພິຈາຮານຮ່າງຂ້ອບຄູ່ມືນ

(๑) ການພິຈາຮານຮ່າງຂ້ອບຄູ່ມືນ ຕ້ອງພິຈາຮານເປັນ ๓ ວັນ ແຕ່ທີ່ປະໜຸມສພາຈະອນຸມືຕີໃຫ້
ພິຈາຮານ ๓ ວັນຮຽດເດືອນໄດ້ ໂດຍຜູ້ບໍລິຫານທ້ອງຄືນ ອີ່ວີ່ສມາຊີກສພາທ້ອງຄືນຈຳນວນໄມ່ນ້ອຍກວ່າ ๑ ໃນ ๓
ຂອງຈຳນວນຜູ້ທີ່ຍູ້ໃນທີ່ປະໜຸມຈະເປັນຜູ້ເສນອກີ້ໄດ້ ເນື້ອທີ່ປະໜຸມສພາທ້ອງຄືນອນຸມືຕີໃຫ້ພິຈາຮານ ๓ ວັນຮຽດ
ເດືອນແລ້ວ ການພິຈາຮານວາຮະທີ່ ๒ ໃຫ້ທີ່ປະໜຸມສພາທ້ອງຄືນເປັນການປະກາຮອງແປຣັງຕິເຕີມສພາ ໂດຍໃຫ້
ປະກາສພາທີ່ປະໜຸມເປັນປະກາສພາຄະນະການປະກາຮອງແປຣັງຕິ

๒) การพิจารณาร่างข้อบัญญัติงบประมาณ จะพิจารณา ๓ วาระ โดยจะพิจารณา
รวมเดียวไม่ได้ และในวาระ ๒ ต้องกำหนดเวลาเสนอคำแปรปูญตติไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมง นับแต่สภา
มีมติรับหลักการ

๓) วาระการพิจารณา

(๑) วาระที่ ๑ เรื่อง รับหรือไม่รับหลักการ และห้ามให้มีการลงมติก่อนที่สภามีสภาก
ได้กิจกรรมเรื่องนั้นพอกล่าว หรือสภากำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามที่ได้รับหลักการไว้

(๒) วาระที่ ๒ ควรตั้งคณะกรรมการแปรปูญตติไว้ โดยเฉพาะอย่างย่างร่างข้อบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายฯ

ถ้าสภามิรับหลักการร่างข้อบัญญัติงบประมาณ

๑) ให้ประธานสภานำไปรักษาเพื่อเลือกสมาชิกเป็นกรรมการในคณะกรรมการหาข้อมูล
(ใช้วิธีเลือกรองประธานสภาก)

๒) แจ้งมติ และรายชื่อกรรมการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอทราบภายใน ๓ วัน
นับแต่วันที่สภามิรับหลักการ

๓) แจ้งมติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายในวันถัดจากวันมีมติ

๕.๗.๓ ร่างข้อบัญญัติตกลไป

๑) ร่างข้อบัญญัติที่สภามิรับหลักการ

๒) ร่างข้อบัญญัติที่สภามติไม่ให้ตราเป็นข้อบัญญัติ

ผลเมื่อร่างข้อบัญญัติตกลไป

๑) ถือว่าร่างข้อบัญญัตินั้นตกไป เว้นแต่กฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

๒) ห้ามเสนอญัตติร่างข้อบัญญัติที่มีหลักการเดียวกันในสมัยประชุมนั้นอีก เว้นแต่
ประธานสภากอนุญาตเมื่อเหตุการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

๕.๗.๔ การถอนญัตติ คำแปรปูญตติ แก้ไขข้อความ หรือถอนชื่อ

การถอนญัตติหรือคำแปรปูญตติ จะกระทำเมื่อ

๑) ต้องการแก้ไขข้อความในญัตติร่างข้อบัญญัติที่เปลี่ยนหลักการ

๒) ถอนชื่อจากการเป็นผู้รับรองหรือผู้ร่วมเสนอญัตติ

จะกระทำเมื่อได้รับ เว้นแต่ได้จัดเข้าระบบวาระแล้วจะทำได้ต้องได้รับความยินยอมจาก
ที่ประชุมสภาก หรือที่ประชุมคณะกรรมการแปรปูญตติ (คำแปรปูญตติชั้นคณะกรรมการฯ)

กรณีถือว่าถอนญัตติ

๑) ถึงวาระพิจารณาแล้ว ผู้เสนอหรือผู้แปรปูญตติไม่ขอ กิจกรรม หรือไม่อยู่ในที่ประชุมสภาก
ให้ถือว่าได้ถอนญัตติ / คำแปรปูญตตินั้น

๒) กรณีผู้บริหารเสนอญัตติ / แปรปูญตติ อาจมอบหมายให้รองนายกฯ เลขาฯ ที่ปรึกษาย
เป็นผู้กิจกรรมชี้แจงหรือแหล่งแทนก็ได้ แต่ต้องทำเป็นหนังสือ

๕.๔ การอภิปราย

๕.๔.๑ การกล่าวถ้อยคำในที่ประชุมสภา

(๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นผู้ได้ประสังค์จะกล่าวถ้อยคำได้ต่อที่ประชุมสภาท้องถิ่นให้ยกมือขึ้นพ้นศีรษะ เมื่อประธานสภาท้องถิ่นอนุญาตแล้วจึงกล่าวได้ โดยให้ยืนกล่าว ณ ที่ของตนหรือ ณ ที่ซึ่งจดไว้ก็ได้ และต้องกล่าวกับประธานสภาท้องถิ่น ให้ใช้เวลาตามสมควร หากใช้เวลาเกินสมควรและมีผู้อื่นจะอภิปรายต่อไป ประธานอาจสั่งให้หยุดได้ เมื่ออภิปรายมา ๑๐ นาทีแล้ว (ตามระเบียบข้อ ๖๗)

(๒) การอภิปรายเฉพาะเรื่องที่กำลังปรึกษาห้ามกล่าวข้อความซ้ำหรืออนอกประเต็น

(๓) ห้ามใช้คำหยาดหยาดใส่ร้ายป้ายสีผู้ใด

(๔) ห้ามกล่าวถึงชื่อบุคคลใดๆ เว้นแต่หากจำเป็น

(๕) ห้ามนำเอกสารมาอ่านในที่ประชุมฟัง เว้นแต่จำเป็น

(๖) ห้ามนำวัตถุใดๆ เข้ามาแสดง เว้นแต่ประธานอนุญาต

๕.๔.๒ การอนุญาตให้อภิปราย และลำดับการอภิปราย

(๑) ให้ผู้เสนอญัตติ หรือผู้เผยแพร่ญัตติอภิปรายก่อน กรณี มีหลายคนให้ประธานอนุญาตให้อภิปรายครั้งละ ๑ คน

(๒) ผู้คัดค้าน (ถ้ามี)

(๓) ผู้สนับสนุนผู้เสนอ หรือผู้เผยแพร่

(๔) ผู้สนับสนุนผู้คัดค้าน ให้อภิปรายสลับกัน ถ้าไม่มีอีกฝ่ายก็ให้ฝ่ายนั้นอภิปรายต่อเนื่องได้

๕.๔.๓ การปิดอภิปราย

การปิดอภิปรายจะกระทำได้เมื่อ

(๑) ไม่มีผู้ใดจะอภิปรายต่อไป

(๒) ประธานเห็นว่าได้อภิปรายกันพอสมควรแล้วประธานเสนอให้วินิจฉัยว่าควรปิดอภิปรายหรือไม่ เว้นแต่ อภิปรายกรณีสมาชิกถูกกล่าวหา ตามข้อ ๓๙ ให้อภิปรายจนหมดข้อสองสั้น ห้ามรอบรดอภิปราย

(๓) เมื่อปิดอภิปรายแล้วให้ประธานเสนอให้ลงมติ

๕.๔.๔ การรักษาและเบี่ยงการประชุม

(๑) เมื่อประธานเตือน สมาชิกต้องปฏิบัติตามทันที (ตามระเบียบข้อ ๙๖)

(๒) เมื่อเห็นว่ามีผู้กระทำการประชุม สมาชิกสภาอาจยืนหรือยกมือร้องขอต่อประธานให้วินิจฉัย

(๓) คำวินิจฉัยเป็นเด็ดขาดและห้ามอภิปรายในเรื่องนี้อีก (ตามระเบียบข้อ ๗๐)

(๔) ขณะอภิปราย ถ้าประธานยืน ให้สมาชิกจะงับการอภิปรายแล้วนั่งลงทันทีและสมาชิกต้องฟังประธาน

๕.๙ การลงมติสภาก

๕.๙.๑ วิธีการออกเสียงลงคะแนน

(๑) เปิดเผย ให้ใช้วิธียกมือพันศิรษะ เว้นผู้บริหาร / สมาชิกไม่น้อยกว่า ๓ คน เสนอให้ใช้วิธียื่นชื่น หรือ เรียกชื่อตามลำดับอักษร และที่ประชุมเห็นชอบ

(๒) ลับ

(๑) ในกรณี กม. กำหนดให้ออกเสียงลงคะแนนลับ

(๒) ในกรณี ผู้บริหาร / สมาชิกไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ที่อยู่ในที่ประชุมเสนอให้ออกเสียงลับและสภากเห็นชอบ

(๓) วิธีการ เชี้ยวนเครื่องหมายบนกระดาษใส่กล่องที่จัดให้ แล้วประธานเรียกชื่อตามลำดับอักษรนำของมาใส่ที่บด้วยตนเองต่อหน้าประธาน

๕.๙.๒ การลงมติ

(๑) ก่อนลงมติ ประธานต้องตรวจสอบว่าครบองค์ประชุมหรือไม่ถ้าไม่ครบลงมติไม่ได้

(๒) หลัก “หนึ่งคนหนึ่งเสียง”

(๓) ประธานที่ประชุมออกเสียงในฐานะสมาชิก โดยไม่ต้องลงจากที่นั่งประธานก็ได้

(๔) ให้ลงมติในัญญาติสุดท้ายก่อน และให้ถือเอกสารแนเสียงมากที่สุดเป็นเกณฑ์

(๕) กรณี ประธานถูกและไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นถือว่าเห็นชอบ

(๖) กรณีสมาชิกเข้ามาเมื่อเริ่มลงคะแนนแล้ว

(๑) กรณีเปิดเผย – มีสิทธิออกเสียงร่วมกับฝ่ายที่ยังนับคะแนนไม่เสร็จได้

(๒) กรณีลับ – มีสิทธิออกเสียงได้ก่อนประธานสิ้นให้นับคะแนน

๕.๙.๓ การนับคะแนนและประกาศลงคะแนน

(๑) เมื่อนับเสร็จแล้วประธานต้องประกาศคะแนนทั้งที่ ให้ประกาศด้วยว่าได้คะแนนข้างมากครบตามจำนวนที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่

(๒) ให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ เว้นแต่ กฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น กรณีคะแนนเท่ากันให้ประธานออกเสียงเพิ่มอีกหนึ่งเสียงซึ่งคาด และอาจบอกเหตุผลด้วยหรือไม่ก็ได้

๕.๑๐ กระบวนการ

๕.๑๐.๑ ความหมายและประเภทกระบวนการ

กระบวนการ คือ คำรามซึ่งสมาชิกสภากท้องถิ่นตั้งขึ้นเพื่อสอบถามผู้บริหารท้องถิ่นเกี่ยวกับข้อเท็จจริงหรือนโยบายอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น กระบวนการมี ๒ ประเภท คือ

(๑) กระบวนการทั่วไป (๒) กระบวนการด่วน

๕.๑๐.๒ หลักเกณฑ์การตั้งกระทุกตาม

- (๑) แต่ละกระทุกที่ผู้ดังและซักถามได้เพียงคนเดียว
- (๒) ในการประชุมครั้งหนึ่ง คนหนึ่งต้องได้ ๑ กระทุก ยกเว้นประธานสภากันนุญาต
- (๓) ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ๘ ประการ ดังนี้
 - (๑) มีความเชิงประชด เสียดสี หรือแก้กลังกล่าวใส่ร้าย
 - (๒) เคลื่อนบคลุม หรือเข้าใจยาก
 - (๓) ในเรื่องที่ได้ตอบแล้ว หรือได้ซึ่งแจ้งแล้วว่าไม่ตอบ หรือที่ตอกไป
 - (๔) เป็นเรื่องที่มีประเด็นคดีกับกระทุกตามซึ่งมีผู้เสนอก่อน
 - (๕) เพื่อให้ออกความเห็น
 - (๖) ในปัญหาข้อกฎหมาย
 - (๗) ในเรื่องไม่เป็นสาระสำคัญ
 - (๘) เพื่อทราบกิจการส่วนตัวของบุคคลใดๆ เว้นแต่ที่เกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการ
- (๙) ทำเป็นหนังสือ (แบบท้ายระเบียบ) และยื่นต่อประธานสภา เพื่อเสนอต่อหน้า และให้ประธานสภากล่าวกระทุกให้ผู้บริหารเตรียมตอบ พร้อมบรรจุเข้าระบบเปียบ瓦ระภายใน ๗ วัน นับแต่ส่งกระทุกให้ผู้บริหาร

๕.๑๐.๓ กระทุกตามด่วน

- (๑) กระทุกตามด่วนต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญหรือเหตุฉุกเฉินจำเป็นเร่งด่วนกระทบประชาชนอย่างร้ายแรงที่จะต้องรีบซึ่ง และดำเนินการโดยทันที
- (๒) ประธานต้องรีบส่งให้ผู้บริหารเตรียมตอบ พร้อมกับกำหนดเวลาตามความสำคัญและความสนใจของประชาชน

- (๓) ประธานต้องอนุญาตให้ถามกระทุกตามด่วนก่อน (ตามลำดับ)
- (๔) เมื่อผู้บริหารตอบแล้ว ผู้ดังกระทุกซักถามได้อีก ๓ ครั้ง

๕.๑๐.๔ การสื้นผลของกระทุกตาม

- (๑) การถอนกระทุกตาม
 - (๑) ผู้ดังกระทุกตามมีสิทธิถอนเมื่อได้ก็ได้และห้ามผู้นั้นยื่นกระทุกตามในเรื่องนั้นอีก
 - (๒) ผู้ดังกระทุกตามไม่ถูก/ไม่ยอมเมื่อถึงวาระให้ถือว่าถอนกระทุกตามนั้น
- (๒) กระทุกตามตกไป เมื่อสมาชิกภาพของผู้ดังกระทุกตามสิ้นสุดลง ให้ถือว่ากระทุกตามตกไป

๕.๑๐.๕ การตอบกระทุกตาม

- (๑) ผู้บริหารมีสิทธิไม่ตอบเมื่อเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับประโยชน์สำคัญของทางราชการ โดยต้องให้สภาราบทภายใน ๗ วัน
- (๒) ผู้บริหารขอเลื่อนการตอบได้ และขอให้ที่ประชุมโดยต้องซึ่งแจ้งเหตุผลพร้อมกำหนดเวลาที่จะตอบ หากนานเกินไป (สภามีสิทธิกำหนดเวลาให้ตอบได้)

๕.๑๐.๖ กระทุกที่ยังไม่ตอบรับงับไป

- (๑) ครอบครัวสภากองถิน
- (๒) ญาบสภากองถิน
- (๓) ปิดสมัยประชุม
- (๔) ผู้บริหารพันจากตำแหน่ง

๕.๑๑ คณะกรรมการสภากองถิน

คณะกรรมการสภากองถินมี ๒ ประเภท คือ

- (๑) คณะกรรมการสามัญ ประกอบด้วยสมาชิกสภากองถิน มีจำนวน ๓ - ๓ คน
- (๒) คณะกรรมการวิสามัญ ประกอบด้วยสมาชิกสภากองถิน หรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภากองถิน มีจำนวน ๓ - ๓ คน

การตั้งคณะกรรมการวิสามัญของสภateบาล นายกเทศมนตรีมีสิทธิเสนอชื่อผู้เป็นหรือไม่ได้เป็นสมาชิกสภateบาล เพื่อให้สภateบาลแต่งตั้งเป็นกรรมการวิสามัญได้ไม่เกิน ๑ ใน ๔ ของจำนวนกรรมกรวิสามัญทั้งหมด

๕.๑๑.๑ หน้าที่ของคณะกรรมการสภากองถิน

คณะกรรมการสภากองถิน มีหน้าที่�行ทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนเรื่องใดๆ อันอยู่ในกิจการของสภากองถิน และรายงานต่อสภากองถิน สภากองถินอาจแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาภารกิจการของสภากองถินเป็นกรณีเศษ

คณะกรรมการสภากองถินสามารถตั้งคณะกรรมการสภากองถินได้ตามสมควร

๕.๑๑.๒ การเลือกคณะกรรมการสภากองถิน

(๑) การเลือกคณะกรรมการสภากองถิน ให้สมาชิกสภากองถิน หรือผู้บริหารห้องถินเสนอชื่อสมาชิกสภากองถินหรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภากองถินก็ได้

(๒) ในการนี้ที่สมาชิกสภากองถินเป็นผู้เสนอต้องมีสมาชิกสภากองถินรับรองไม่น้อยกว่า ๒ คน ส่วนกรณีที่ผู้บริหารห้องถินเป็นผู้เสนอไม่ต้องมีผู้รับรอง

(๓) การเสนอชื่อให้เสนอได้โดยไม่จำกัดจำนวน เว้นแต่ที่ประชุมมีมติเป็นอย่างอื่น

(๔) สภากองถินมีอำนาจเลือกสมาชิกสภากองถินหรือบุคคลที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสภากองถิน เป็นคณะกรรมการสภากองถินชุดต่างๆ ตามความจำเป็นแก่กิจการในหน้าที่ของสภากองถิน ดังนี้

- (๑) คณะกรรมการตรวจสอบรายงานการประชุม
- (๒) คณะกรรมการแปลงผู้ติดร่างข้อบัญญัติ
- (๓) คณะกรรมการอื่นๆ ตามที่สภากองถินเห็นสมควร

๔.๑ ๓.๓ การพัฒนาการดำเนินการตามที่ต้องการ

คณะกรรมการสถานศึกษาท้องถิ่นจะพัฒนาการดำเนินการตามที่ต้องการ เมื่อ

- (๑) ลาออกจากโดยยื่นหนังสือลาออกจากต่อประธานสถานศึกษาท้องถิ่น
- (๒) ตาย
- (๓) สมาชิกสภาพของสมาชิกสถานศึกษาท้องถิ่นของผู้นั้นสิ้นสุดลง
- (๔) เลือกคณะกรรมการสถานศึกษาท้องถิ่นขึ้นใหม่ หรืองานที่ได้รับมอบหมายเสร็จสิ้นลง
- (๕) สถานศึกษาท้องถิ่นมีมติให้พ้นจากหน้าที่